

ICALL: Włączające społeczności dla wszystkich

Umowa grantowa nr 101133870 - ICALL - ERASMUS-2023-PCOOP-
ENGO

Broszura: Zbiór obiecujących praktyk dotyczących społeczności włączających

Rezultat D2.2

*Zastrzeżenie: Sfinansowane ze środków UE. Wyrażone poglądy i opinie są jedynie
opiniami autora lub autorów i niekoniecznie odzwierciedlają poglądy i opinie Unii
Europejskiej lub Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA).
Unia Europejska ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności.*

Informacje	
Rezultat	D2.1 Zbieranie obiecujących praktyk dotyczących społeczności włączających
Produkt	Broszura
Data (numer, miesiąc/data)	M15 (luty 2025)
Główny autor (nazwa/podmiot)	Loukia Chaidemenaki/Petagma
Partnerzy (nazwa/podmiot)	Omor Dhali/EASPD Nora Gyorke/EASPD Lilith Alink/EASPD Erdmuthe Klaer/REVES Marija Bumbak/OTB

Poziom rozpowszechnianie	
Ograniczony	
Publiczny	X

Zastrzeżenie dotyczące ochrony danych osobowych: Autorzy niniejszego dokumentu zostali upoważnieni przez właścicieli danych osobowych zawartych w niniejszym dokumencie do udzielenia zgody na udostępnianie danych osobowych, danych kontaktowych i zdjęć. Ani Unia Europejska, ani EACEA nie ponoszą za nie odpowiedzialności. Ilustracje graficzne lub obrazy użyte w niniejszym dokumencie zostały zaczerpnięte z bezpłatnych i otwartych repozytoriów internetowych.

Historia wydania

Wersja	Data	Status	Komentator	Główny autor
1.0	03.02.2025	Wersja robocza		Loukia Chaidemenaki/Petagma
2.0	05.02.2025	Wersja robocza	Erdmuthe Klaer/REVES Marija Bumbak/OTB	Loukia Chaidemenaki/Petagma
3.0	10.02.2025	Wersja robocza	Omor Dhali/EASPD Nora Gyorke/EASPD	Loukia Chaidemenaki/Petagma
4.0	11.02.2025	Wersja końcowa	Dionyssis Antanasiotis	Loukia Chaidemenaki/Petagma

Umowa o dotację	Umowa o dotację nr 101133870
Program	ERASMUS-2023-PCOOP-ENGO
Akcja Kluczowa	KA2-Współpraca partnerska
Akcja	KA2 - ENGO
Anachronizm	ICALL
Nazwa projektu	Włączające społeczności dla WSZYSTKICH
Data rozpoczęcia projektu	01.12.2023
Okres realizacji	3 lata
Data zakończenia projektu	30.11.2026

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
METODOLOGIA	6
WYBRANE PRAKTYKI	8
1. Praktyka z Finlandii -ochotnicza straż pożarna dla osób z niepełnosprawnościami- “Special Rescue”	8
2. Praktyka ze Szwecji- nauka o wyborach do UE, prawach i głosowaniu- “Mitt Val”	10
3. Praktyka z Finlandii- działania związane ze sztuką i kulturą- “Art and Culture Companion Activities”	12
4. Praktyka z Grecji - Festiwal w Nevronas- “Nevronas Festival of Inclusive Performing Arts and Artistic Interaction”	14
5. Praktyka z Grecji -Spółdzielnia socjalna- “ORAMA bykentroameasotir”	16
6. Praktyka z Polski - edukacja obywatelska dla self-adwokatów- “Akademia Selfadwokatów”	18
7. Praktyka z Litwy - “Solidarity coffee “	20
8. Praktyka z Włoch- projekt “Dopo di Noi”	21
9. Praktyka z Holandii- włączenie społeczne-“en Rijk Leven ”	23
10. Praktyka z Węgier – program artystyczny - “Visual Workshop”	24
ZAŁĄCZNIKI	26
Zaproszenie do podzielenia się dobrymi praktykami - ankieta online	26
Wyróżnione dobre praktyki	27
1. Praktyka z Finlandii - Centrum muzyczne “Resonaari”	27
2. Praktyka z Grecji – Program - “Sinergastiria”	28

WPROWADZENIE

Osoby z niepełnosprawnością powinny mieć pełny dostęp do usług publicznych i cieszyć się aktywnym życiem społecznym. Projekt ICALL, kierując się dążeniem do stworzenia włączających społeczności, a zarazem inspirując się postęпами w zakresie funkcjonujących praktyk włączających w całej Europie, ma na celu stworzenie i poszerzenie istniejącej przestrzeni do uczenia się. Naukę opartą na dowodach, która zapewni zrównoważoną integrację społeczności. Projekt skupia konsorcjum partnerów z Belgii, Węgier, Polski, Grecji i Finlandii. Ponadto projekt ICALL wyposaży specjalistów pracujących w społeczności w wiedzę i umiejętności tworzenia wspólnot, w których osoby z niepełnosprawnością mogą w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, z dostępem do wszystkich usług oferowanych publicznie.

W ramach fazy badawczej projektu przygotowano zbiór przykładowych działań (obiecujących praktyk) w odniesieniu do lokalnych społeczności integracyjnych dla osób z niepełnosprawnościami na poziomie Unii Europejskiej. "Broszura dobrych praktyk" zawiera 10 dobrych praktyk, które zostały już wdrożone w różnych społecznościach lokalnych w Europie. Historie sukcesu zawarte w tej broszurze przedstawiają kluczowe zasady organizowania społeczności, tak aby stały się w pełni włączające dla osób z niepełnosprawnościami.

Niniejsza broszura jest cennym źródłem informacji dla indywidualnych osób, organizacji i społeczności, które mogą uczyć się jak stosować skuteczne strategie i podejścia we własnym kontekście. Broszura ma również na celu promowanie innowacji, współpracy i ciągłego doskonalenia się poprzez prezentowanie modeli skutecznych i efektywnie działających społeczności włączających, które można zaadaptować i powielić w swoim kraju.

Wyboru dokonano w oparciu o zakres, w jakim praktyki są zgodne z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (CRPD). W szczególności jej celu: „popierania, ochrony i zapewnienia pełnego i równego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności przez wszystkie osoby niepełnosprawne oraz popieranie poszanowania ich przyrodzonej godności”. W związku z tym konsorcjum powołało komitet selekcyjny i stworzono listę kryteriów. Każda dobra praktyka została poddana przeglądowi i ocenie w celu określenia jej mocnych i słabych stron, znaczenia dla Konwencji oraz różnych wymiarów, takich jak trwałość finansowania społecznego, aspekty społeczne i demograficzne, innowacyjność, wymiar lokalny, zaangażowanie społeczności i oddziaływanie. Odwzorowywanie praktyk i możliwość ich przenoszenia w inne regiony są również uważane za istotne.

METODOLOGIA

W celu zebrania dobrych praktyk na poziomie Unii Europejskiej, konsorcjum opracowało ankietę internetową na temat "dobrych praktyk w Unii Europejskiej dotyczących lokalnych społeczności włączających dla osób z niepełnosprawnościami". Badanie dotyczyło aspektów rozwoju społeczności i życia integracyjnego we wszystkich obszarach życia, tj. edukacji, kultury, zdolności do zatrudnienia i niezależnego życia (*patrz Załącznik*). Uwzględniono również praktyki nieformalne, pilotażowe i niefinansowane. Badanie zostało uruchomione przez EASPD i zostało rozpowszechnione przez wszystkie organizacje partnerskie w sieciach międzynarodowych i krajowych. Ankietę internetową można było wypełnić w około 30 minut, a respondenci mogli zgłosić maksymalnie 1 dobrą praktykę.

Grupy docelowe

Zaproszenie do zgłaszania dobrych praktyk zostało skierowane głównie do tych, którzy świadczą bezpośrednie wsparcie osobom z niepełnosprawnościami:

- Organizacje/ stowarzyszenia (dostęp do wysokiej jakości usług integracyjnych, opieka skoncentrowana na indywidualnym podejściu, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia wolontariuszy i ośrodki wypoczynkowe itp.).
- Rzecznicy i przedstawiciele osób z niepełnosprawnościami.
- Władze lokalne.

Kryteria wyboru

Została powołana komisja selekcyjna w celu przeglądu, oceny i prezentacji dobrych praktyk. Międzynarodowa grupa (komisja selekcyjna) składała się przez jednego przedstawiciela z organizacji partnerskiej projektu ICALL.

Zgłoszone praktyki zostały ocenione pod kątem trzech kryteriów wertykalnych - innowacyjności, wpływu i skalowalności oraz jednego kryterium horyzontalnego - stopnia zgodności praktyki z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (CRPD) w celu "*promowania, ochrony i zapewnienia pełnego i równego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności przez wszystkie osoby niepełnosprawne oraz promowania poszanowania ich przyrodzonej godności*".

Spośród 26 obiecujących praktyk funkcjonujących w krajach Unii Europejskiej (UE) i spoza niej, 10 praktyk zostało ostatecznie wybranych jako dobre praktyki i zostało włączonych do niniejszej broszury. 2 dobre praktyki zostały wyróżnione.

Pytania sprawdzające:

- Innowacyjność: Czy ta praktyka jest innowacyjna? Czy uwzględnia kreatywne i nowe sposoby poprawy życia beneficjentów? Czy obejmuje jakieś innowacje w zakresie funduszy?
- Wpływ: Czy jest skuteczny? Czy odnosi wymierne sukcesy w zapewnianiu dostępności dla osób z niepełnosprawnościami?
- Skalowalność: Czy projekt ma potencjał replikacji na dużą skalę?

Pytania były oceniane w skali od 0 do 5, (1) zdecydowanie się nie zgadzam; (2) nie zgadzam się; (3) ani się zgadzam, ani się nie zgadzam; (4) zgadzam się; (5) zdecydowanie się zgadzam.

WYBRANE PRAKTYKI

1. Special Rescue - ochotnicza straż pożarna dla osób z niepełnosprawnościami

Organizacja: Projekt Ratownictwa Specjalnego

Lokalizacja: Pirkanmaa, Finlandia

Data rozpoczęcia: 2020 r.

Status: aktywny

Beneficjenci: osoby z niepełnosprawnością intelektualną, osoby z neuroróżnorodnością

Finansowane przez: Wiele źródeł finansowania: Fundusz Rozwoju Obszarów Wiejskich Unii Europejskiej, środki wspólnotowe, regionalne służby ratownicze Pirkanmaa, kolegium wspólnotowe.

Kontakty

Katariina

specialrescue.asema63@gmail.com

<https://www.illonvpk.fi/special-rescue/>

PRZEGLĄD PRAKTYKI

Dział Ratownictwa Specjalnego VPK Illo przeznaczony jest dla osób dorosłych, które potrzebują szczególnego wsparcia. Jest to grupa funkcjonalna dla osób powyżej 15 roku życia z niepełnosprawnością intelektualną lub osób z wyzwaniami neuropsychologicznymi. Celem oddziału jest organizowanie działań funkcjonalnych związanych z codziennym bezpieczeństwem, pierwszą pomocą oraz działaniami straży pożarnej (w określonych przypadkach). Celem projektu jest przyczynienie się do zwiększenia/rozszerzenia uczestnictwa w zajęciach hobbystycznych i w społeczeństwie. Zajęcia są organizowane w pomieszczeniach i przy użyciu sprzętu straży pożarnej Illo (bezpłatnie). Instruktorami są dwaj specjaliści z dziedziny zdrowia i bezpieczeństwa, którzy mają doświadczenie w ratownictwie i pierwszej pomocy i/lub działaniach ochotniczej straży pożarnej. Zakłada się, że doświadczenie wynikające z uczestnictwa w zajęciach spowoduje wzrost zainteresowania w miarę gromadzenia umiejętności obywatelskich i bezpieczeństwa zgodnie z potrzebami osób z niepełnosprawnościami. Warto nadmienić iż wzrost umiejętności wymienionych grup jest ważnym elementem składającym się na całokształt umiejętności obywatelskich. Wzmocnienie umiejętności w zakresie obronności zwiększa poczucie bezpieczeństwa. Umiejętności w zakresie bezpieczeństwa zwiększają korzyści dla ogółu społeczności. Od jesieni 2020 r. zajęcia zostały włączone do kursów Sastamala Community College.

PODEJŚCIE METODOLOGICZNE

Ludzie są zaangażowani w edukację w zakresie bezpieczeństwa i uczą się pierwszej pomocy, gaszenia pożarów i nabywają różnych umiejętności związanych z bezpieczeństwem w codziennym życiu. Kształcą się w odpowiednim zakresie działań straży pożarnej oraz nawiązują komunikację w tym zakresie. Są również częścią wolontariatu.

ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI

Praktyka ta opiera się na rozwoju społeczności w zakresie integracji poprzez podnoszenie świadomości na temat środków zapewniających bezpieczeństwo dla osób z niepełnosprawnością. Ponadto wspiera zaangażowanie różnych sektorów, od zdrowia po edukację i dostawców usług realizujących działania na rzecz osób z niepełnosprawnościami oraz buduje zaangażowanie społeczności.

ASPEKT INNOWACYJNY

Inicjatywa „Special Rescue”: w Finlandii reprezentuje nowe i innowacyjne podejście zarówno do włączającego zaangażowania społeczności, jak i szkolenia w tym zakresie. Jest to pierwsza znana inicjatywa tego rodzaju w Finlandii, ponieważ nie było jeszcze takiej praktyki- zaprojektowanej z myślą o osobach z niepełnosprawnością intelektualną i wyzwaniem neuropsychologicznymi. Jest to szczególnie innowacyjna praktyka, ponieważ łączy w sobie szkolenie w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego i ochotnicze służby ratownicze dla dwóch różnych grup. Program ten umożliwi uczestnikom zdobycie realnych umiejętności, w tym pierwszej pomocy, szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i działań straży pożarnej, co zwiększa ich niezależność i podnosi pewność siebie, jednocześnie wnosząc znaczący wkład w rozwój ich społeczności. W przeciwieństwie do tradycyjnych modeli, w których osoby z niepełnosprawnością są postrzegane jako odbiorcy usług wsparcia, Special Rescue wzmacnia ich pozycję jako aktywnych uczestników bezpieczeństwa i społeczności.

WPŁYW I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Ludzie, którzy uczestniczą w specjalnych działaniach ratowniczych, doświadczają silnego poczucia zaangażowania we własne życie, społeczności i społeczeństwo. Można stwierdzić, że dobrowolne działania służb ratowniczych przyczyniły się do udziału w zajęciach większej liczby ochotników. Odbiorcy nawiązali nowe kontakty i tym samym poznali zupełnie nową społeczność (spoza ich rodzin i systemu). Ponadto czują oni, że nabyte umiejętności w służbach ratowniczych są ważne nie tylko dla nich samych, ale także mają znaczenie dla ogółu społeczności i społeczeństwa.

Od 2020 r. w projekcie wzięło udział ponad 45 osób z niepełnosprawnościami. Model operacyjny działania można powielić z sukcesem w innych krajach. Aby zapewnić

dalsze finansowanie działań, kursy powinny zostać na stałe wdrożone do programu nauczania uczelni, tak aby można było wypłacać wynagrodzenie instruktorom.

2. Mitt Val

Organizacja: Studieförbundet Vuxenskolan

Lokalizacja: Västra Götaland, Szwecja

Data rozpoczęcia: 2018 r.

Status: aktywny

Beneficjenci: osoby z niepełnosprawnością intelektualną

Finansowane przez: wiele źródeł finansowania; Fundusz Rozwoju Obszarów Wiejskich UE, zasoby społeczności lokalnej, służby ratownicze regionu Pirkanmaa, kolegium społeczności lokalnej.

Kontakty:

Karoline Abrahamsson & Annie Pettersson
karoline.abrahamsson@sv.se | annie.pettersson@sv.se
<https://www.sv.se/det-har-gor-vi/funktionsratt>

PRZEGLĄD PRAKTYKI

Praktyka ta obejmuje naukę o wyborach do Unii Europejskiej, prawach i głosowaniu. Dzięki metodzie "Mitt Val" ludzie uczą się o swoich prawach i otrzymują wsparcie podczas głosowania. Praktyka obejmuje następujące tematy: Jak działa demokracja? Jak wszyscy możemy przyczynić się do funkcjonowania demokracji? Jaki sposób możemy wpływać na tych, którzy decydują? Kto może głosować i dlaczego warto głosować? Czym jest demokracja w regionie i gminie? Czym jest Riksdag? Czym jest rząd? Czym jest Unia Europejska?

PODEJŚCIE METODOLOGICZNE

Mitt Val to metoda, która sprawia, że głosowanie i polityka stają się dostępne dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Opiera się ona na dokumentach z łatwymi do odczytania informacjami na temat funkcjonowania i struktury demokracji w Szwecji. Metoda została opracowana wspólnie z Riksförbundet FUB i Inre Ringen, sekcją FUB dla członków z niepełnosprawnością intelektualną. Metoda obejmuje łatwą do omówienia dyskusję wyborczą, w której politycy odpowiadają na pytania uczestników. Metodologia ta pozwala **na aktywne uczenie się, powtarzanie i wzajemne wsparcie**, co czyni ją skutecznym narzędziem w edukacji osób z niepełnosprawnością intelektualną.

ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI

Inicjatywa przyczynia się do inkluzyjnego rozwoju społeczności poprzez:

- Promowanie integracji politycznej: Wiele osób z niepełnosprawnością intelektualną nie ma dostępu do informacji o wyborach, co prowadzi do mniejszego ich udziału. Inicjatywa "Mitt Val" wypełnia tę lukę.
- Zachęcanie do zaangażowania gmin: Wdrożony model w wielu gminach, ułatwia współpracę między samorządami lokalnymi, organizacjami wspierającymi osoby niepełnosprawności h i grupami wsparcia.
- Stworzenie platformy do bezpośredniego dialogu politycznego: Politycy są zaangażowani w reagowanie na ewentualne obawy uczestników, zwiększając ich świadomość.
- Wzmocnienie pozycji jednostek: Rozumiejąc i praktykując uczestnictwo w życiu politycznym, beneficjenci zyskują pewność siebie w angażowaniu się w życie społeczne.

ASPEKT INNOWACYJNY

Jest to pierwsza tego typu praktyka w Szwecji. W kraju istnieje rzecznictwo na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Jednakże "Mitt Val" jest wyjątkowy ponieważ systematycznie zapewnia dostępność polityczną. Praktyka ta jest innowacyjna, ponieważ wykorzystuje uproszczone narzędzia edukacyjne (format koła naukowego i łatwe do czytania materiały), aby zapewnić włączenie osób z niepełnosprawnością intelektualną w procesy demokratyczne. Jest to bardzo ważne, ponieważ bezpośrednio wpływa na polityczne zaangażowanie. Niewiele inicjatyw zapewnia - osobom z niepełnosprawnościami- dostosowanie do ich potrzeb i przybliża możliwość bezpośredniej interakcji z politykami.

WPŁYW I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Praktyka "Mitt val" jest wdrażana w gminach w całym kraju. Program został wdrożony w całej Szwecji i może być stosowany również w innych krajach, które borykają się z podobnymi barierami w zakresie dostępności.

3. Działania związane ze sztuką i kulturą- “Art and Culture Companion Activities”

Organizacja: Miasto Tampere

Lokalizacja: Tampere, Finlandia

Data rozpoczęcia: 2013 r. (koncepcja pierwotnie stworzona w Jyväskylä w 2006 r.)

Status: aktywny

Beneficjenci: osoby z niepełnosprawnością i pełnosprawne, wolontariusze

Finansowane przez: Gminę

Kontakty

Katri

katri.kaitajarvi@tampere.fi

tampere.

PRZEGLĄD PRAKTYKI

Inicjatywa Art and Culture Companion Activities to najlepszy model inkluzywnego uczestnictwa w kulturze, łączący wsparcie społeczne, wolontariat i dostępność mającą na celu stworzenie prawdziwie inkluzywnego doświadczenia kulturalnego dla wszystkich. Inicjatywa Art and Culture Companion Activities ma za zadanie wykreowanie w obszarze kultury aktywności dostępnych i społecznie włączających dla wszystkich mieszkańców miasta. Inicjatywa ta zapewnia wolontariuszy, którzy towarzyszą osobom podczas wydarzeń kulturalnych. Zasadniczym celem jest również zapewnienie zaangażowania wolontariuszy dla osób, które mogą czuć się odizolowane, niezdecydowane lub fizycznie ograniczone. Cele:

- Zachęcanie do udziału w wydarzeniach kulturalnych np. wizyty w muzeach, koncerty i przedstawienia teatralne.
- Zapewnienie pomocy osobom z niepełnosprawnością ruchową w zakupie biletów i dostępie do obiektów.
- Oferowanie towarzystwa podczas wydarzenia, aby owe doświadczenie było bardziej znaczące i interaktywne.
- Ułatwianie dostępu do dobrobytu kulturowego, wzbogacanie życia zarówno uczestników, jak i wolontariuszy.

Ta bezpłatna usługa, która jest dostępna dla każdego. Dla tego kto czuje, że potrzebuje wsparcia lub towarzystwa, aby cieszyć się doświadczeniami kulturalnymi. Fundamentem tej inicjatywy są to odpowiednio przeszkoleni wolontariusze, którzy zachęcają swoich rówieśników do dołączenia do nich podczas wycieczek do muzeów, czy też przybycie na koncert lub przedstawienia teatralne. Wolontariusze są gotowi (

Dofinansowane przez
Unię Europejską

razie potrzeby) pomagać osobom z niepełnosprawnością ruchową w zakupie biletów lub doradztwie. Najważniejsza jest jednak możliwość podzielenia się z kimś doświadczeniem z inną osobą. Dzielenie się doświadczeniami kulturalnymi często czyni je głębszymi i bardziej efektywnymi. Działania towarzyszące w zakresie sztuki i kultury są bezpłatne dla osób korzystających z usługi.

PODEJŚCIE METODOLOGICZNE

Inicjatywa działa za pośrednictwem przeszkolonych wolontariuszy (Art & Culture companions), którzy pomagają indywidualnym osobom w wyborze i uczestnictwie w wydarzeniach, zapewniają pomoc dostosowaną do ich potrzeb (np. pomoc w poruszaniu się lub zakupie biletów), zachęcają do interakcji społecznych poprzez wspólne doświadczenia, oferują specjalistyczne wsparcie, takie jak szkolenia z audiodeskrypcji dla osób niedowidzących.

Oprócz indywidualnego towarzystwa kulturowego, praktyka obejmuje:

- Spacery mające na celu integrację z lokalną historią i kulturą.
- Warsztaty na temat zaangażowania kulturalnego.
- Spotkania towarzyskie (np. sesje przy kawie w ośrodkach zdrowia), które ułatwiają nawiązywanie kontaktów ze społecznością.

Omawiany model wzajemnego wsparcia zapewnia niehierarchiczne, przyjazne środowisko dla osób, które mogą mierzyć się z trudnościami związanymi z dostępem do przestrzeni kulturowych.

ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI

Praktyka jest skierowana do wszystkich członków społeczności. Obecność rówieśnika tworzy nieskomplikowaną i niehierarchiczną atmosferę, co podkreśla pozytywny wpływ wsparcia rówieśniczego i współpracy w tworzeniu integracyjnego i swobodnego środowiska. Działania „Art and Culture Companion Activities” przyczyniają się do: rozwoju społeczności włączającej poprzez wypełnianie luki między instytucjami kulturalnymi a grupami marginalizowanymi (np. osobami starszymi, osobami z niepełnosprawnościami i osobami doświadczającymi samotności), do zapewnienia dostępności i możliwości uczestnictwa w życiu społecznym poprzez oferowanie bezpłatnych lub zniżkowych biletów, do zachęcania do wolontariatu, w którym towarzysze sami czerpią korzyści z zaangażowania społecznego i promowania kultury włączenia w całej społeczności, umożliwiając wspólne doświadczenia kulturalne w różnych grupach społecznych. Inicjatywa pokazuje, że wydarzenia kulturalne nie są skierowane do nielicznych, uprzywilejowanych grup. Są one się wspólnym dobrem publicznym, dostępnym dla wszystkich.

ASPEKT INNOWACYJNY

Praktyka ta jest innowacyjna, ponieważ ma na celu zapewnienie zarówno dostępności kulturowej, jak i integracji społecznej, zajmując się przełamywaniem barier psychologicznych oraz barier, które uniemożliwiają uczestnictwo w aktywnościach kulturalnych. Ponadto wsparcie opiera się na przeszkolonych wolontariuszach a nie profesjonalnych opiekunach, dzięki czemu zaangażowanie w kulturę jest mniej organiczne i nieinstytucjonalne. Inicjatywa ta oferuje spersonalizowane zaangażowanie kulturalne. Podczas którego towarzysze dostosowują aktywności kulturalne względem indywidualnych zainteresowań i potrzeb. Tym samym zachęcają do aktywnych interakcji społecznych poza wydarzeniami. Takimi aktywnościami są sesje kawowe społeczności, Sesje te pozwalają ludziom nawiązywać przyjaźnie i kontakty społeczne. To skoncentrowane na człowieku podejście na nowo definiuje dostępność wykraczającą poza dostęp fizyczny, pokazując, że kultura jest również emocjonalnie i społecznie włączająca.

WPŁYW I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Praktyka ta jest skuteczna, ponieważ sprzyja dostępności. Wiele osób, które w przeszłości nie miały możliwości uczestniczenia w życiu kulturalnym, teraz mają pełny dostęp do dóbr kultury. Kolejnym aspektem owej inicjatywy jest podejście społeczne, ponieważ uczestnicy nawiązują przyjaźnie, angażują się w swoje społeczności i zyskują poczucie przynależności. Warto zauważyć, że tylko w 2023 r. z programu w Tampere skorzystało około 2300 osób. Praktyka ta jest modelem finansowanym w zwyczajowo przez samą gminę. Miasto Tampere zapewnia pełne finansowanie, ale niektóre gminy finansują inicjatywę z budżetów samorządowych, projektów lub przy pomocy wsparcia z trzeciego sektora. Od czasu pierwotnego uruchomienia w Jyväskylä (2006), inicjatywa rozprzestrzeniła się na wiele fińskich miast, demonstrując jej zdolność do adaptacji w różnych miejscach.

4. Festiwal Integracyjnych Sztuk Performatywnych i Interakcji Artystycznych w Nevronas

Organizacja: Nevronas FESTival

Lokalizacja: Ateny, Grecja

Data rozpoczęcia: 2022

Status: Aktywny

Beneficjenci: osoby z niepełnosprawnościami i pełnosprawni artyści (zarówno profesjonalni, jak i amatorzy), szeroko pojęta publiczność, wolontariusze, studenci i ogół społeczeństwa zainteresowany sztuką włączającą.

Finansowane przez: sponsorów z firm i instytucji, sprzedaż biletów.

Kontakty:

Nikos Pagidas - nikos.pagidas@gmail.com

Strona internetowa: festival.nevronas.gr

PRZEGLĄD PRAKTYKI

„Nevronas FESTival” to integracyjny festiwal sztuk performatywnych i interakcji artystycznych, który przełamuje bariery i wspiera dostępność i integrację kulturową. Festiwal rzuca wyzwanie stereotypom i normalizuje reprezentację niepełnosprawności w sztuce, zapewniając dostępną platformę, która promuje artystów z niepełnosprawnościami, zarówno amatorów, jak i profesjonalistów. Edukuje i podnosi świadomość w temacie niepełnosprawności, dostępności i integracji oraz zachęca do uczestnictwa społecznego poprzez interakcje artystyczne i kulturalne. Dodatkowo zapewnia rozrywkę i stwarza przestrzeń do uczenia się poprzez różnorodne formy wyrazu artystycznego. Festiwal obejmuje ponad 70 działań integracyjnych, w tym przedstawienia teatralne, muzyczne, taneczne i kinowe, wystawy i warsztaty, dyskusje i przemówienia na temat dostępności i integracji w sztuce. Odbywający się w Technopolis, w gminie Ateny, Nevronas FESTival jest otwarty dla wszystkich. Wszyscy mogą w równym stopniu doświadczać i angażować się w sztukę.

PODEJŚCIE METODOLOGICZNE

Nevronas FESTival promuje inkluzywność poprzez wielowarstwowe podejście. Zapewnia przestrzeń dla artystów z niepełnosprawnościami i gwarantuje ich udział w wydarzeniach artystycznych. Ponadto zapewnia dostępne występy (np. tłumaczenie na język migowy, audiodeskrypcja). Oferuje także warsztaty i dyskusje, które edukują społeczeństwo na temat praw i dostępności w sztuce oraz zachęca do współpracy artystycznej między wszystkimi wykonawcami.

ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI

Nevronas FESTival znacząco przyczynia się do inkluzywnego rozwoju społeczności wykorzystując sztukę jako narzędzie zmiany społecznej. Festiwal zwiększa spójność i promuje włączenie społeczne. Promuje prawa osób z niepełnosprawnościami do dostępności, poprzez sztukę i ekspresję kulturową oraz tworzy zintegrowaną przestrzeń, w której osoby z niepełnosprawnościami i pełnosprawne mogą współpracować, angażować się i uczyć się od siebie nawzajem. Opiera się na kulturze wsparcia poprzez zaangażowanie wolontariuszy, których uczestnicy zdobywają cenne doświadczenie w zakresie integracji osób z niepełnosprawnościami.

ASPEKT INNOWACYJNY

Nevronas FESTival to wysoce innowacyjna praktyka. Łączy wszystkich artystów artystów na tej samej platformie i zapewnia pozbawione barier doświadczenie kulturalne poprzez wdrożenie uniwersalnego projektowania i dostępności we

wszystkich aspektach festiwalu. Wykorzystuje sztukę jako narzędzie integracji i rzecznictwa, zmieniając postrzeganie i postawy społeczne wobec niepełnosprawności. Ponadto stwarza możliwości zatrudnienia dla artystów z niepełnosprawnością i pełnosprawnych, co ma szczególne znaczenie w Grecji. W przeciwieństwie do tradycyjnych wydarzeń poświęconych niepełnosprawności, Nevronas FESTival nie segreguje artystów z niepełnosprawnościami, ale integruje ich z głównym nurtem sceny kulturalnej, czyniąc z niego prawdziwy model integracji.

WPŁYW I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Model Nevronas FESTival jest możliwy do zastosowania w innych krajach i miastach. Jego podstawowe zasady - dostępność, integracja i uczestnictwo w kulturze - mogą być stosowane na całym świecie jako model zaangażowania społeczności poprzez sztukę. Jest to bardzo skuteczna inicjatywa oparta na rosnącym udziale artystów i publiczności, ponad 350 artystów i 3500 uczestników zaangażowało się w festiwal od momentu jego powstania. Wydarzenie zmobilizowało 120 wolontariuszy i 50 pracowników, wzmacniając zaangażowanie obywatelskie. Sukces festiwalu w Atenach pokazuje, że w pełni dostępne wydarzenia kulturalne są możliwe i potrzebne. Poprzez edukację, rozrywkę i inspirowanie społeczności, festiwal ten nie tylko promuje ekspresję artystyczną, ale także kreuje zmiany społeczne.

5. Spółdzielnia socjalna ORAMA bykentroameasotir

Organizacja: Spółdzielnia socjalna ORAMA (przez "Kentro AMEA Sotir")

Lokalizacja: Saloniki, Macedonia Środkowa, Grecja

Data rozpoczęcia: Grudzień 2021 r.

Status: Aktywny

Beneficjenci: osoby dorosłe z niepełnosprawnością intelektualną, w tym osoby z zespołem Downa i autyzmem, lokalne firmy i organizacje współpracujące z ORAMA, szersza społeczność – świadoma i integracyjna.

Finansowanie: sprzedaż detaliczna i hurtowa ręcznie wytwarzanych produktów, dotacje rządowe i filantropijne, darowizny na cele charytatywne i partnerstwa korporacyjne.

Kontakty:

Anna Androulaki

androulaki@kentroameasotir.gr

PRZEGLĄD PRAKTYKI

„ORAMA #bykentroameasotir” to spółdzielnia socjalna mająca na celu włączenie marginalizowanych grup społecznych do życia w obszarze gospodarczym i społecznym. Założona na mocy greckiej ustawy 4430/2016, ORAMA ma na celu wspieranie zatrudnienia i integracji społecznej osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną poprzez zapewnienie szkoleń zawodowych (rzeźbienie w glinie, produkcja świec na bazie roślin, spersonalizowane drukowanie, unikalne dekoracje porcelanowe). Spółdzielnia prowadzi sklep, w którym w/w osoby mogą wykorzystać swoje umiejętności w prawdziwym środowisku pracy. Praktyka opiera się także na partnerstwie z lokalnymi firmami. Ma na celu promowanie integracji i podnoszenie świadomości dzięki wydarzeniom i kampaniom społecznym. Łącząc rozwój umiejętności z możliwościami zatrudnienia, ORAMA wspiera niezależność ekonomiczną i wzmocnienie pozycji społecznej osób z niepełnosprawnościami.

PODEJŚCIE METODOLOGICZNE

Podejście ORAMA łączy szkolenia zawodowe, zatrudnienie i zaangażowanie społeczne. Osoby biorą udział w specjalistycznych warsztatach rozwijających umiejętności w zakresie sztuki, rzemiosła i zarządzania sprzedażą detaliczną. Spółdzielnia prowadzi fizyczny sklep, w którym pracownicy wykorzystują nabyte umiejętności w rzeczywistych warunkach handlowych. Co więcej, ORAMA współpracuje z lokalnymi firmami i organizacjami w celu sprzedaży swoich produktów, szerzenia świadomości na temat zatrudnienia wspomaganego i co ważne, promowania dostępności w miejscu pracy. Ten holistyczny model zapewnia osobom z niepełnosprawnością intelektualną zdobywanie prawdziwego doświadczenia zawodowego, jednocześnie wzmocniając ich autonomię i obecność społeczną.

ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI

ORAMA przyczynia się do inkluzywnego rozwoju społeczności opartego na prawie do zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami. Nie można tego osiągnąć bez zaangażowania lokalnych firm, zachęcając przedsiębiorców do włączających praktyk zatrudniania i tworzenia miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami.

ASPEKT INNOWACYJNY

Innowacyjność ORAMA polega na wieloaspektowym podejściu, które łączy model biznesowy z misją społeczną. ORAMA łączy integrację społeczną ze zrównoważonym rozwojem gospodarczym, przedstawiając możliwości zatrudnienia i szkolenia osób z niepełnosprawnościami. Praktyka ta jest wdrażana w Salonikach (Grecja), gdzie istnieje bardzo niewiele podobnych inicjatyw. Ta inicjatywa, na rzecz zatrudnienia, przełamuje stereotypy, mówiące, że osoby z niepełnosprawnością są zależne tylko od opieki społecznej. Dzięki tej praktyce udowadniamy, że wszyscy mogą przyczynić się do rozwoju lokalnej gospodarki i czerpać z niej korzyści.

WPŁYW I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

ORAMA z powodzeniem zatrudniła i przeszkoliła np. osoby z zespołem Downa czy autyzmem, pozwalając im stać się aktywnymi pracownikami. W kontekście skalowalności i możliwości powielania owej inicjatywy, struktura podmiotu - spółdzielni- może zostać rozszerzona na inne miasta i może być stosowana w różnych branżach.

6. Akademia Self-adwokatów - edukacja obywatelska dla self-adwokatów

Organizacja: Fundacja Eudajmonia

Lokalizacja: Dolny Śląsk i województwo lubuskie, Polska

Data rozpoczęcia: 2018 r.

Status: Aktywny

Beneficjenci: osoby z niepełnosprawnościami

Finansowane przez: Miasto Wrocław, Urząd Marszałkowski, Aktywni Obywatele
Fundusze Norweskie, PFRON (Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych)

Kontakty:

Katarzyna Ostrowska

k.ostrowska@eudajmonia.pl

Strona internetowa: [Regionalna Akademia Samopomocy](#)

Strona na Facebooku: [Akademia Self-Advocates](#)

Dofinansowane przez
Unię Europejską

PRZEGLĄD PRAKTYKI

Akademia Self-Adwokatów to inicjatywa edukacji obywatelskiej, która umożliwia osobom z niepełnosprawnościami aktywne uczestnictwo w życiu społecznym i obronę swoich praw. Praktyka ta została zainspirowana Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych (CRPD) i zasadą "Nic o nas bez nas". Program wyposaża osoby z niepełnosprawnościami w umiejętności i wiedzę niezbędne do samodzielnego i niezależnego życia.

PODEJŚCIE METODOLOGICZNE

Metodologia Akademii koncentruje się na upodmiotowieniu i uczeniu się przez doświadczenie, dzięki temu, że uczestnicy nie tylko otrzymują edukację, ale także aktywnie kształtują swoje społeczności. Akademia prowadzi warsztaty w lokalnych społecznościach, gdzie uczestnicy spotykają się raz w tygodniu na co najmniej trzy godziny. Takie podejście obejmuje praktyczne szkolenie w zakresie samodzielnego radzenia sobie, zaangażowania społeczności (dyskusje z lokalnymi interesariuszami), wsparcie rówieśnicze i mentoring.

ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI

Zgodnie z agendą UNHCR, Akademia wspiera rozwój społeczności włączającej poprzez promowanie aktywnego obywatelstwa wśród osób z niepełnosprawnościami. Zapewnia możliwości angażowania się w dyskusje polityczne z lokalną społecznością (np. kontakty z szkołami, wolontariat).

ASPEKT INNOWACYJNY

W przeciwieństwie do tradycyjnych programów dotyczących niepełnosprawności, w których decyzje podejmowane są za osoby z niepełnosprawnościami, inicjatywa ta wspiera rzecznictwo osób z niepełnosprawnościami. Ponadto wzmacniana ich jako obywateli, aby potrafili reprezentować środowisko osób niepełnosprawnościami w społeczności. Akademia rzuca wyzwanie przekonaniu, że osoby niepełnosprawnością są wyłącznie odbiorcami usług opiekuńczych. Praktyka ta wspiera potencjał osób i daje im możliwość wnoszenia wkładu w kształtowanie społeczeństwa.

WPŁYW I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Jest to bardzo potrzebna i skuteczna praktyka. Jak wspomniano, od 2018 r. wzięło w niej udział ponad 300 osób z niepełnosprawnościami. Dzięki tej praktyce osoby z niepełnosprawnościami mogą aktywnie angażować się w życie obywatelskie, broniąc swoich praw we wszystkich aspektach życia. Potrzebne są silniejsze sieci między self-advokatami a decydentami, aby uwzględnić perspektywę osób z

niepełnosprawnościami w procesie podejmowania decyzji. Zgodnie z konwencją ONZ, inicjatywy rzecznicze są bardzo potrzebne i istotne dla reprezentacji osób z niepełnosprawnościami. Ta inicjatywa prowadzi do zmian w polityce i pozwala na tworzenie społeczności włączających. Praktyka ta może być powielana w różnych kontekstach i krajach.

7. Solidarity Coffe - Kawa solidarnościowa

Organizacja: Solidarity Coffee ("Solidarumo Kava")

Lokalizacja: Poniewież, Litwa

Data rozpoczęcia: 2020 r. (koncepcja opracowana w 2019 r.)

Status: Aktywny

Beneficjenci: Młodzi ludzie z niepełnosprawnością intelektualną, członkowie społeczności lokalnej, którzy angażują się w inicjatywy.

Finansowane przez: Europejski Korpus Solidarności, dotacje, darowizny i przychody ze sprzedaży kawy

Kontakty:

Lina

dienos_centras@hotmail.com

[Kawa Solidarność](#)

PRZEGLĄD PRAKTYKI

Solidarity Coffee to przedsiębiorstwo społeczne, które stwarza możliwości zatrudnienia młodych osób z niepełnosprawnością intelektualną. Zostało założone przez pięć osób z niepełnosprawnością i powstało w celu pokonania barier w zatrudnieniu, integracji społecznej. Inicjatywa prowadzi kawiarnię oraz mobilny serwis kawowy, aby zapewnić osobom z niepełnosprawnościami możliwość zatrudnienia, które promują niezależność i bezpieczeństwo finansowe. Solidarity Coffee może być postrzegana jako platforma interakcji społecznych w celu przełamywania stereotypów i wspierania równych praw i uczestnictwa w społeczeństwie.

PODEJŚCIE METODOLOGICZNE

Podejście Solidarity Coffee jest kompleksowe i praktyczne, zapewniające młodym osobom z niepełnosprawnością praktyczne szkolenia, możliwości zatrudnienia i ciągły rozwój umiejętności.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI

Solidarity Coffee wypełnia lukę między osobami z niepełnosprawnościami a szerszą społecznością. Pokazuje, że osoby z niepełnosprawnościami mają równe prawa w zakresie uczestnictwa w życiu społecznym i w kwestii zatrudnienia. Inicjatywa ta promuje kulturę integracji, szacunku i wzajemnego wsparcia na poziomie lokalnym.

ASPEKT INNOWACYJNY

Solidarity Coffee wzmacnia pozycję osób z niepełnosprawnościami poprzez rzeczywiste zatrudnienie, a nie tylko warsztaty czy programy szkoleniowe. Jest to model przedsiębiorstwa społecznego, który pokazuje korzyści wynikające z aktywnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w społeczności.

WPŁYW I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Solidarity Coffee to skuteczna praktyka, która wspiera zaangażowanie i integrację społeczności i może być powielana w innych miejscach. Ponad 20 młodych osób z niepełnosprawnościami zostało przeszkolonych i zatrudnionych, a ponad 70 osób uzależnionych od narkotyków zostało zaangażowanych w różne działania.

8. Projekt Dopo di Noi

Organizacja: Region Toskanii

Lokalizacja: Florencja, Toskania, Włochy

Data rozpoczęcia: 2018 r.

Status: Aktywny

Beneficjenci: osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności w wieku 18-65 lat, w szczególności osoby nieposiadające rodziców lub posiadające rodziców w podeszłym wieku.

Finansowane przez: fundusze państwowe, w przypadku współfinansowania co najmniej 20% przez służby publiczne, organizacje pozarządowe i stowarzyszenia, dodatkowe fundusze regionu Toskanii, wkłady osobiste, darowizny nieruchomości.

Kontakty:

Barbara

barbara.trambusti@regione-toscana.it

PRZEGLĄD PRAKTYKI

Projekt Dopo di Noi zrodził w odpowiedzi na krytyczne obawy rodzin osób z niepełnosprawnościami: "Co stanie się z moim dzieckiem, gdy nie będę już w stanie się nim opiekować?". Zainspirowana włoską ustawą "Dopo di Noi" z 2016 r. (L.112/2016), inicjatywa oferuje rozwiązania w zakresie niezależnego życia, przygotowując osoby dorosłe ze znacznym stopniem niepełnosprawności do samodzielnego życia. Zapewnia możliwości współmieszkania (małe grupy mieszkają razem pod okiem specjalistów ds. opieki społecznej i zdrowotnej). Praktyka ta działa w oparciu o indywidualne plany życiowe oparte na zdolnościach, potrzebach i aspiracjach każdej osoby. Projekt jest wspólnym wysiłkiem służb publicznych, organizacji pozarządowych i prywatnych. Zapewnia osobom z niepełnosprawnością możliwość budowania niezależnego życia, wtedy gdy wsparcie rodziny nie jest już możliwe.

PODEJŚCIE METODOLOGICZNE

Projekt Dopo di Noi polega na ustrukturyzowanym i stopniowym przejściu w kierunku niezależnego życia. Obejmuje ocenę i tworzenie indywidualnych planów życiowych (tj. relacji, szkoleń, zatrudnienia i udziału w życiu społecznym) oraz wspólne zamieszkiwanie, wsparcie rodziny a także integrację z lokalnymi społecznościami.

ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI

Projekt w znacznym stopniu przyczynia się do rozwoju społeczności włączającej, ponieważ odchodzi od opieki instytucjonalnej na rzecz życia w społeczności angażując lokalne organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa i gminy w tworzenie dostosowanych przestrzeni do potrzeb możliwości osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin. Ponadto zachęca do integracji w miejscu pracy poprzez partnerstwo w programach zatrudnienia.

ASPEKT INNOWACYJNY

Podejście to zapewnia płynne przejście do dorosłości, pomagając jednostkom prowadzić niezależne życie. Łączy współpracę sektora publicznego i prywatnego - łącząc finansowanie rządowe z inicjatywami organizacji pozarządowych w celu maksymalizacji zasobów i wiedzy specjalistycznej.

WPŁYW I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Jest to skuteczne podejście, ponieważ zapewnia osobom z niepełnosprawnościami możliwość samodzielnego życia. Jest to możliwy do powielenia model życia integracyjnego, koncentrujący się na wspieranym życiu.

9. en Rijk Leven (bogate, integracyjne życie), De VeranderKIZT

Organizacja: De VeranderKIZT

Lokalizacja: IJmuiden, Holandia

Data rozpoczęcia: 2011

Status: Aktywny

Beneficjenci: osoby z niepełnosprawnością (w tym: osoby różną niepełnosprawnością i niepełnosprawnością sprzężoną), rodziny i organizacje wspierające, lokalne szkoły, firmy, kluby i inicjatywy społeczne.

Finansowane przez: ZonMW (Krajowa Sieć Edukacyjna "Zeggenschap & Inclusie", Nuts-Ohra (Ekspedycja Inkluzja 2013-2014), samodzielne finansowanie

Kontakty:

Anouk

info@inclusionlab.nl

www.inclusionlab.nl, www.fleuroja.nl

PRZEGLĄD PRAKTYKI

Projekt Een Rijk Leven (A Rich, Inclusive Life) wspiera osoby z niepełnosprawnościami, wymagające kompleksowego wsparcia w prowadzeniu samodzielnego życia w swoich społecznościach. Celem praktyki jest promowanie samostanowienia osób z niepełnosprawnościami w zakresie edukacji, zatrudnienia, wypoczynku i mieszkalnictwa oraz zachęcanie ich do uczestnictwa w życiu społecznym poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych w szkołach, miejscach pracy i klubach. Ponadto tworzy trwałe sieci wsparcia obejmujące rodziny, specjalistów i społeczności lokalne.

PODEJŚCIE METODOLOGICZNE

Projekt Een Rijk Leven (A Rich, Inclusive Life) opracowuje indywidualny plan dla każdego uczestnika, kierowanie ich procesem usamodzielniania. Wszystko w oparciu o wartości osobistego planowania przyszłości, waloryzacji ról społecznych i rozwoju społeczności. Uczestnicy współtworzą swoje życie z rodziną, członkami społeczności i wspierającymi ich profesjonalistami. Pomoc świadczona jest za pośrednictwem budżetów osobistych (PGB), dzięki którym możliwa jest zindywidualizowana opieka.

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI

Projekt działa na rzecz rozwoju społeczności, gdyż mobilizuje do procesu deinstytucjonalizacji, zapewniając zintegrowane społeczności, opcje mieszkaniowe i nawiązanie długoterminowych więzi społecznych z sieciami wsparcia (tj. rodzinami). Ponadto działa na poziomie lokalnym i przy użyciu lokalnych zasobów. Buduje silne lokalne sieci (np. kluby sportowe, organizacje kulturalne i lokalne firmy).

ASPEKT INNOWACYJNY

Model Een Rijk Leven wyróżnia się tym, że umożliwia osobom z niepełnosprawnością sprzężoną prowadzenie w pełni zintegrowanego życia. Jest to bardzo rzadko spotykane w holenderskich usługach dla osób z niepełnosprawnościami. Dodatkowo przenosi wsparcie z instytucji do społeczności, promując współzamieszkiwanie i zaangażowanie społeczne oraz wsparcie skoncentrowane na osobie. Wspiera możliwości zatrudnienia i wolontariatu, dzięki czemu uczestnicy w znaczący sposób angażują się w swoje otoczenie.

WPŁYW I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Jest to praktyka włączająca, która działa na poziomie lokalnym. Inicjatywa ta jest przełomowym modelem życia integracyjnego, oferującym skalowalną alternatywę dla opieki instytucjonalnej. Udowadnia, że osoby z niepełnosprawnościami są pełnoprawnymi członkami swoich społeczności.

10. "Visual Workshop" - Warsztaty wizualne

Organizacja: Irmák Nonprofit Kft. Centrum Usług i Mieszkań Wspomaganych

Lokalizacja: Esztergom-Kertváros i Keszölc, komitat Komárom-Esztergom, Węgry

Data rozpoczęcia: 2021

Status: Aktywny

Beneficjenci: osoby z niepełnosprawnościami, osoby z neuroróżnorodnością, osoby z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim lub umiarkowanym, osoby z zaburzeniami psychicznymi.

Finansowane przez: Irmák Nonprofit Kft. darowizny od artysty/mentora i wkład materialny

Kontakty:

Gáspár Anett, Rajczy Emília

nappali2esztergom@irmak.hu

Strona internetowa: www.irmak.hu

PRZEGLĄD PRAKTYKI

Visual Workshop to kreatywny program artystyczny mający na celu wzmocnienie autoekspresji, rozwoju emocjonalnego i integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami. Coroczna wspólna wystawa obejmuje prace zarówno osób z niepełnosprawnościami jak i pełnosprawnych artystów, zapewniając wszystkim przestrzeń do obrony praw wyrażonych poprzez sztukę w lokalnej społeczności.

PODEJŚCIE METODOLOGICZNE

Warsztaty wizualne mają strukturę dostosowaną do różnych niepełnosprawności, zapewniając każdemu uczestnikowi dostosowane wsparcie artystyczne i emocjonalne poprzez sztuki wizualne i media ekspresyjne. Jest to zorganizowany warsztat oferowany raz w tygodniu.

ROZWÓJ SPOŁECZNOŚCI

Praktyka ta sprzyja rozwojowi społeczności, ponieważ dzięki dostępności kulturowej zapewnia artystom z niepełnosprawnościami przestrzeń, w której mogą być widoczni i dzięki temu mogą angażować się w życie społeczności.

ASPEKT INNOWACYJNY

Praktyka ta jest kreatywną i współczesną metodą pokazania, że osoby z niepełnosprawnością mają równe prawo do udziału w życiu kulturalnym społeczności. Praktyka ta wypełnia lukę między wszystkimi artystami. Poprzez wspólne wystawy i kreatywne partnerstwa. rzuca wyzwanie stereotypom społecznym.

WPŁYW I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ

Jest to skuteczna praktyka oferująca większe możliwości zatrudnienia dla osób z niepełnosprawnościami w lokalnych firmach. Od początku projektu ponad 50 uczestników wzięło udział w cotygodniowych warsztatach plastycznych. Wykazano znaczny wzrost zaangażowania publicznego. Wystawy natomiast dotarły do szerokiego grona odbiorców (osobiście, jak i online).

Dofinansowane przez
Unię Europejską

ZAŁĄCZNIKI

Zaproszenie do podzielenia się dobrymi praktykami – ankieta online

Praktyki koncentrują się na rozwoju społeczności i życiu sprzyjającym włączeniu społecznemu. Można uwzględnić praktyki nieformalne, pilotażowe i niefinansowane.

Nazwa praktyki:

Strona internetowa (jeśli istnieje):

Kraj/region/miasto:

Prosimy o podanie adresu e-mail (konsorcjum ICALL może skontaktować się, aby dowiedzieć się więcej)

1. Proszę opisać praktykę. Prosimy o jak najbardziej szczegółowe i opisowe informacje.
2. Do jakiego obszaru/sektora należy ta praktyka?
zaznacz pole: edukacja, zatrudnienie, samodzielne życie, wsparcie społeczne, inne?
3. Jaki jest cel tej praktyki
4. Jakie są grupy docelowe?)
5. Kiedy rozpoczęła się ta praktyka?
6. Dlaczego ta praktyka została opracowana? (tj. jakie były motywy, analiza potrzeb, aby rozpocząć tę praktykę)?
7. Ile osób otrzymało wsparcie w ramach tej praktyki?
8. W jaki sposób odnosi się ta praktyka do rozwoju społeczności włączających? Dlaczego jest uważana za innowacyjny pomysł w społecznościach włączających? Podaj konkretne elementy/przykłady formalnych/nieformalnych praktyk.
9. Jak ta praktyka jest oceniana przez uczestników (lub inne zaangażowane strony, organizacje lub środki)?
10. Czy praktyka ta może być powielana w innych miejscach (np. w innych krajach/regionach/gminach)? TAK/NIE
11. Jeśli tak, prosimy o wyjaśnienie, jakie zasoby będą potrzebne.
12. Jakie wyzwania napotkano podczas wdrażania tej praktyki?
13. Prosimy o podanie informacji o finansowaniu (jeśli jest finansowane przez jakiegokolwiek podmiot/fundusz/darczyńcę)
14. W jaki sposób ta praktyka zapewnia zrównoważony rozwój?

Wyróżnione dobre praktyki

1. Centrum muzyczne „Resonaari „

Organizacja: Centrum Muzyczne Resonaari

Lokalizacja: Uusimaa, Finlandia

Data rozpoczęcia: 1995

Status: Aktywny

Beneficjenci: osoby z niepełnosprawnością rozwojową, osoby neurodywergentne, osoby z niepełnosprawnością ruchową, specjaliści pracujący z grupami o specjalnych potrzebach w zakresie edukacji muzycznej, ogół społeczeństwa, decydenci i organizacje kulturalne.

Finansowane przez: Miasto Helsinki (państwowe fundusze na podstawową edukację artystyczną), STEA (Centrum Finansowania Organizacji Opieki Społecznej i Zdrowia), czesne od studentów (zrównane z innymi fińskimi szkołami muzycznymi), granty i darowizny od prywatnych fundacji i partnerstw korporacyjnych, dochody z koncertów i działalności szkoleniowej

Kontakty:

Markku Kaikkonen

markku.kaikkonen@resonaari.fi

Strona internetowa: www.resonaari.fi

Centrum Muzyczne Resonaari, zlokalizowane w Uusimaa w Finlandii, to pionierska inicjatywa promująca integracyjną edukację muzyczną, zatrudnienie i uczestnictwo w życiu społecznym osób z niepełnosprawnościami. Założone w 1995 roku centrum stało się uznanym na całym świecie modelem integracji osób z zaburzeniami rozwojowymi, autyzmem i innymi wyzwaniami związanymi z nauką lub funkcjonowaniem w dziedzinie muzyki. Organizacja działa w oparciu o wieloaspektowe podejście, łącząc edukację, rozwój zawodowy i rzecznictwo społeczne w celu zmiany dostępności w sztuce.

Resonaari oferuje wyjątkową szkołę muzyczną, która jest zgodna z krajowym programem edukacji artystycznej w Finlandii, ale również z adaptacjami, które umożliwiają uczniom z niepełnosprawnością pełne zaangażowanie się w naukę muzyki. Szkoła obsługuje ponad 300 uczniów rocznie, kierowanych przez 16 przeszkolonych nauczycieli, którzy wdrażają zindywidualizowane strategie uczenia się. Strategie te obejmują wykorzystanie notacji liczbowej, uproszczonego systemu czytania muzyki opracowanego w Resonaari, który pozwala uczniom, którzy mają trudności z tradycyjną notacją, skutecznie uczyć się i grać muzykę. Oprócz nauczania

Dofinansowane przez
Unię Europejską

muzyki, Resonaari służy jako centrum eksperckie szkolenia nauczycieli, opiekunów i profesjonalistów, którzy integrują muzykę z usługami wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami.

Music Centre Resonaari to innowacyjna praktyka, która zmienia sposób, w jaki osoby z niepełnosprawnością angażują się w muzykę, edukację i zatrudnienie. Dzięki połączeniu innowacji pedagogicznych, możliwości zawodowych i rzecznictwa społecznego, centrum stworzyło zrównoważony i skalowalny model inkluzywnego rozwoju kulturalnego. Jego wpływ nie ogranicza się do dziedziny muzyki; służy jako szerszy przykład tego, jak społeczeństwo może dążyć do pełnej integracji, zapewniając uczestnictwo wszystkim osobom, niezależnie od ich zdolności.

2. Sinergastiria (warsztaty współpracy)

Organizacja: Liminal

Lokalizacja: Ateny, Grecja

Data rozpoczęcia: Wrzesień 2023 r.

Status: Aktywny

Beneficjenci: Osoby z niepełnosprawnościami (w tym osoby z niepełnosprawnością ruchową, osoby neurodywergentne, niewidomi i niesłyszący uczestnicy) i artyści pełniący, profesjonaliści z sektora sztuk widowiskowych, członkowie publiczności, eksperci ds. dostępności i organizacje kulturalne.

Finansowane przez: Greckie Ministerstwo Kultury, dodatkowe fundusze z europejskich sieci kulturalnych i grantów

Kontakty:

Marilena Koukouli m.koukouli@liminal.eu

<https://liminal.eu/?lang=en>

Inicjatywa Sinergastiria (Co-Workshops), opracowana przez Liminal, to innowacyjny program kulturalny z siedzibą w Atenach w Grecji, który promuje inkluzywność w sztuce poprzez integrację osób z niepełnosprawnościami i pełnosprawnych artystów we wspólnych procesach twórczych. Rozpoczęty we wrześniu 2023 r. projekt powstał dzięki wieloletniemu doświadczeniu Liminal w zakresie dostępności i edukacji włączającej w sztuce. Jego celem jest zwiększenie uczestnictwa w kulturze, wspieranie współtworzenia i rozwijanie innowacyjnych usług dostępności w produkcjach artystycznych. Inicjatywa jest finansowana przez greckie Ministerstwo Kultury i jest głęboko zakorzeniona w zasadach równego dostępu do dóbr kultury i aktywnego zaangażowania osób z niepełnosprawnościami w procesy decyzyjne w dziedzinie sztuki.

Zasadniczo Sinergastiria składa się z dwóch głównych warsztatów artystycznych: teatralnego i tanecznego, w których osoby z niepełnosprawnościami i pełnosprawni artyści angażują się we wspólne tworzenie, stosując metodologię kreatywnej dostępności (CAM). Metodologia ta opiera się na zasadzie że osoby niepełnosprawne są nie tylko użytkownikami końcowymi usług dostępności, ale także aktywnymi współtwórcami rozwoju i realizacji produkcji artystycznych. Aby zapewnić dostępność na wszystkich etapach, inicjatywa ta obejmuje kontrolę jakości składające się z osób z niepełnosprawnościami, które wskazują wytyczne dotyczące środków dostępności dla wydarzeń kulturalnych. Grupy kontrolne pełnią rolę doradców ds. dostępności, wpływając na projektowanie zarówno treści artystycznych, jak i doświadczeń odbiorców.

Jedną z głównych zalet Sinergastirii jest jej rola w rozwoju społeczności włączającej. Tej praktyce osoby z niepełnosprawnością przyjmują role przywódcze w podejmowaniu decyzji artystycznych. Inicjatywa ta przełamuje tradycyjne bariery między artystami a użytkownikami usług dostępnych. Publiczne występy i dyskusje towarzyszące każdej kreacji artystycznej pozwalają na szerszy dialog społeczności na temat dostępności w sztuce. Inicjatywa sprzyja również znaczącym interakcjom między osobami z niepełnosprawnościami i pełnosprawnymi uczestnikami, przełamując stereotypy i promując bardziej zintegrowany krajobraz kulturowy. Wpływ projektu wykracza poza bezpośrednich uczestników, ponieważ angażuje również publiczność z niepełnosprawnościami, zwiększając jej udział w wydarzeniach kulturalnych i poszerzając zakres rozwoju publiczności włączającej. Model Sinergastiria jest wysoce replikowany w innych krajach i kontekstach kulturowych. Integrując osoby z niepełnosprawnościami, nie tylko jako uczestników, ale także jako decydentów i kreatywnych liderów, inicjatywa ta stanowi przełomowe ramy dla włączającego uczestnictwa w kulturze.

